

NOTA DE PREMSA

La significativa caiguda dels preus de petroli i gas no està traslladant als fertilitzants i plàstics

JARC-COAG demana a Competència que extremi la vigilància sobre els oligopolis que controlen els mercats agraris

- **Mentre que el gas ha baixat en un 46% en l'últim any i mig, la urea amb prou feines ho ha fet en un 14%, el nitrat amònic càlcic un 5,5% i el Fosfat Diamònic (DAP) ha incrementat el seu preu un 2,6%.**
- **En el mateix període, el barril Brent ha caigut un 61%. No obstant això, els preus dels plàstics s'han mantingut estables i fins i tot han tingut un petit repunt.**
- **Cal crear un Observatori de Costos i Insums per donar seguiment i transparència al mercat i evitar costos injustificadament alts per a agricultors i ramaders.**

L'organització agrària JARC-COAG reclama a la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (CNMC) que extremi la vigilància sobre els oligopolis que controlen els insums del sector agrari (energia, fertilitzants i plàstics). L'estudi comparatiu elaborat pel Departament d'Economia Agrària de JARC-COAG reflecteix que la significativa caiguda dels preus de petroli i gas no està tenint el seu reflex en els preus de fertilitzants i plàstics.

Mentre que el gas ha descendit en un 46% en l'últim any i mig, la urea amb prou feines ho ha fet en un 14%, el nitrat amònic càlcic, tan sols un 5,5% i el DAP, lluny de baixar, ha incrementat el seu preu en un 2,6%.

En el mateix període, el barril Brent ha caigut un 61%, i no obstant això, els preus dels plàstics s'han mantingut estables i fins i tot han tingut un petit repunt.

En el cas del gasoil B, existeix una major correlació entre la caiguda del petroli i el preu final a l'agricultor, ja que en l'últim any i mig el carburant ha baixat un 52%. No obstant això, el propi President de la CNMC, Jose Maria Marín Cremada, subratllava fa 10 dies que el preu dels carburants estava baixant "a un ritme més lent" del desitjat.

La baixada del preu petroli no es trasllada als costos de producció

"Lamentablement, el **relat especulatiu** es repeteix. Quan el petroli i el gas pugen, la pujada es repercuteix gairebé de forma immediata al cost final dels principals insums agraris. No obstant això, quan baixen, el supòsit del "lliure mercat" és molt més 'mandrós' per traslladar-ho al preu final de carburants, fertilitzants o plàstics", lamenten des de l'organització agrària. Al mateix temps, JARC-COAG afegeix que "és necessari crear un Observatori de Costos i insums per donar seguiment i transparència al mercat i evitar costos injustificadament alts per a agricultors i ramaders".

La volatilitat de preus i l'espiral alcista dels costos de producció estan danyant seriosament la rendibilitat de les explotacions agràries. Des de 2003, el sector acumula una caiguda de la renda del 16% a l'Estat espanyol. En aquest mateix període, els costos de producció han experimentat una pujada del 47%. Destacar que **a Catalunya de 2011 a 2014 la renda agrària s'ha reduït un 39%**.

Veure estudi comparatiu complet en les pàgines següents

EVOLUCIÓ DEL PREU DEL PETROLI

L'evolució del preu del barril Brent, segons les cotitzacions mundials i del preu del gasoil B a Espanya des del 15 de juliol de 2014 fins al 31 de gener de 2016, mostren una tendència a la baixa. Mentre el barril Brent ha caigut un 61,6% entre ambdues dates, el preu del gasoil B ha descendit un 52,6%. La taula de l'evolució d'ambdues cotitzacions als llarg dels últims anys mostra que les variacions del preu del petroli no es traslladen al preu del gasoil B tal com s'esperaria.

Segons dades de la Comissió Europea ⁽¹⁾, durant 2015 el preu de gasoil sense impostos va caure un 22,9% de mitjana en la UE, mentre que a Espanya va descendir un 21,09%, és a dir, 1,8 punts menys. A més, la caiguda va ser bastant més gran en altres socis de la UE que a Espanya. A Itàlia, en el mateix període i descomptant impostos, la baixada va ser del 25,22% i a Alemanya i França del 25,1%. La situació es reproduïx si s'analitza el període juliol 2014 – febrer 2016, en el qual el gasoil va baixar un 47,5% de mitjana en la UE i a Espanya un 46,2%.

Evolució del preu del barril Brent (€/barril) i del preu del gasoil B (€/l) juliol de 2014- febrer de 2016

	Preu gasoil B (€/l)	Preu barril Brent (€/barril)
15/07/2014	0,960	77,28
31/07/2014	0,914	78,67
15/08/2014	0,905	77,24
31/08/2014	0,909	78,30
15/09/2014	0,912	76,69
30/09/2014	0,886	74,20
15/10/2014	0,853	67,51
31/10/2014	0,844	67,04
15/11/2014	0,855	64,81
30/11/2014	0,802	56,50
15/12/2014	0,703	49,98
31/12/2014	0,674	47,70
15/01/2015	0,615	41,50
31/01/2015	0,636	46,56
15/02/2015	0,710	54,04
28/02/2015	0,753	55,79
15/03/2015	0,742	50,92
31/03/2015	0,727	51,41
15/04/2015	0,759	56,47
30/04/2015	0,772	59,51
15/05/2015	0,783	58,42
31/05/2015	0,777	59,75
15/06/2015	0,761	55,49
30/06/2015	0,753	57,09
15/07/2015	0,707	52,11
31/07/2015	0,677	47,52
15/08/2015	0,647	44,15
31/08/2015	0,596	48,28

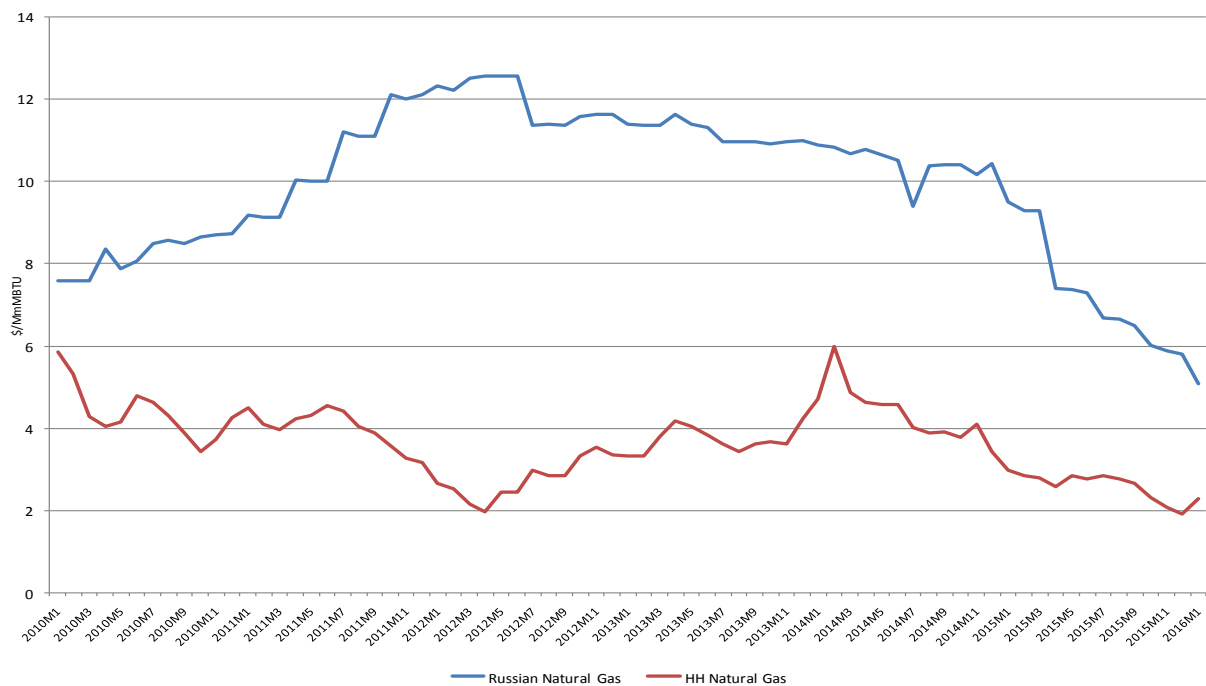
15/09/2015	0,655	41,39
30/09/2015	0,633	43,28
15/10/2015	0,613	42,79
31/10/2015	0,601	45,03
15/11/2015	0,631	41,70
30/11/2015	0,597	42,23
15/12/2015	0,513	35,18
31/12/2015	0,518	34,33
15/01/2016	0,467	26,51
31/01/2016	0,455	29,69

EVOLUCIÓ DEL PREU DEL GAS

L'evolució del preu del gas mostra que, prenent com referència dades del Fons Monetari Internacional, des de juliol de 2014 fins a gener de 2016 les cotitzacions han caigut un 46% per al gas natural de Rússia i un 43,2% per al gas natural d'EUA.

Evolució mensual del preu del gas natural (\$/Mm *BTU) gener 2010 / gener 2016

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Fons Monetari Internacional

EVOLUCIÓ DEL PREU DELS INSUMS

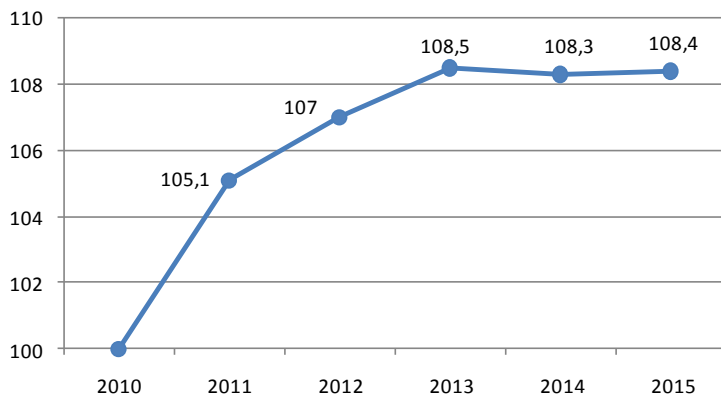
En l'evolució del preu dels plàstics, insum indispensable per a diversos sectors agraris, com l'hortícola, no s'ha vist reflectida la caiguda del preu del petroli, matèria primera a partir de la qual es fabriquen essencialment. Segons dades del Banc d'Espanya per a la fabricació de productes de cautxú i plàstics, els preus no només no han caigut des de 2014, sinó que s'han incrementat lleugerament.

Es podria argumentar que encara que aquest és un insum derivat del petroli, els seus canvis de preu a l'agricultor arriben amb un termini diferencial, ja que el film que es va a utilitzar en una determinada campanya es fabrica en els mesos previs a l'inici de la mateixa ⁽²⁾, si bé ha transcorregut més d'un any mitjà des que el preu de la matèria primera va començar a baixar, i de manera pronunciada, mentre que no hi ha cap reflex en el preu de venda a l'agricultor.

És a dir, mentre el barril de Brent ha caigut un 61,1% entre el 15 de juliol de 2014 fins al 31 de gener de 2016, els preus dels plàstics s'han mantingut estables i fins i tot amb un petit repunt.

Evolució de l'índex de preus de fabricació de productes de cautxú i plàstics

Font: Butlletí Estadístic Banc d'Espanya, desembre 2015. Base 2010=100. Per 2015 valors fins a novembre

D'altra banda, l'evolució del preu dels principals fertilitzants, per volum d'ús a Espanya, no obstant això, no ha experimentat una variació similar a la registrada el gas natural.

El preu del gas natural és el que determina els preus dels fertilitzants. El producte base, l'amoníac, a partir del que es produeixen els fertilitzants nitrogenats, consumeix de l'ordre del 85% del gas natural total utilitzat, com a matèria primera i la resta com a energia. Entre el 80-50% del cost de producció està originat pel consum de gas natural.

Mentre la cotització del gas ha descendit en un 46%, la urea amb prou feines ho ha fet en un 13,8%, passant de 32,5 €/100 kg al juliol de 2014 a 28 €/100 kg al gener d'aquest any. Tampoc han evolucionat de la mateixa forma el preu d'altres fertilitzants d'ampli ús i la cotització del qual també hauria d'estar relacionada amb l'evolució del preu de l'energia, com el nitràt amònic càlcic, amb un descens de només un 5,5% i el *DAP el preu del qual s'ha incrementat un 2,6% en el període assenyalat.

De fet, segons les pròpies dades del MAGRAMA, el capítol inclòs en els consums intermedis, relatiu a fertilitzants i esmenes només va descendir un 2,5% en 2015.

Evolució del preu (€/100 kg) dels principals fertilitzants a Espanya juliol 2014-gener 2016

	Juliol 2014	Gener 2016	Var (%)
Nitràt amònic càlcic	25,40	24,0	-5,5
Urea	32,50	28,0	-13,8
DAP (Fosfat Diamònic)	43,37	44,5	+ 2,6

Font: Elaboració pròpia, departament d'Economia Agrària de JARC-COAG.

Notes:

(1) <http://ec.europa.eu/energy/en/statistics/weekly-oil-bulletin>

(2) <http://www.publicacionescajamar.es/pdf/series-tematicas/informes-coyuntura-analisis-de-campana/analisis-de-la-campana-hortofruticola-15.pdf>

Per més informació:

- **Francesc Boronat i Sans, president JARC-COAG Catalunya: Tel. 628.754.181**

Barcelona, 24 de febrer de 2016